

Čin, kterým byli obžalovaní uznáni vinnými, byl podle zjištění napadeného rozsudku spáchán v únoru a březnu 1936, tedy ještě před účinností zákona č. 130/1936 Sb. z. a n., který nabyl účinnosti dnem 23. května 1936. Vzhledem ke všeobecné zásadě vyslovené v článku IX. uvozovacího patentu ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z. k trestnímu zákonu pro všechny normy hmotného práva trestního, že totiž nové normy trestní smí se užítí i na trestné činy spáchané před počátkem její účinnosti jen tehdy, není-li nová norma přísnější, nežli norma dosavadní, kterou nahrazuje, nelze na zločiny podle § 6, č. 2 zák. na ochr. rep., spáchané před 23. květnem 1936, vztahovati přísnější trestní sazbu obsaženou v zákoně č. 130/1936 Sb. z. a n. Nalézací soud tím, že tak učinil, vykročil ze své moci trestní a zatížil rozsudek zmatkem podle § 281, č. 11 tr. ř.

Čís. 5747.

Nekalá soutěž (zákon č. 111/1927 Sb. z. a n.).

K pojmu obchodnického soutěžení ve smyslu § 29 zákona.

Počítání lhůty k obžalobě při pokračujícím trestném činu podle tohoto zákona.

K otázce zmocnění k trestnímu návrhu jménem družstva.

Vzal-li soukromý obžalobce podle dohody s obžalovaným zpět opravný prostředek proti osvobozující části rozsudku, neodvolal tím onu část obžaloby, na základě které byl obžalovaný odsouzen.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1936, Zm IV 238/36.)

Obžalovaný J. S. byl ředitelem »R-ckého družstva v P.«. V listopadu 1927 dal zapsat do obchodního rejstříku firmu: »R-cká svojpomoc, J. S. v P.«. V září 1928 začal pod touto firmou obchodovati. Při označování firmy v korespondenci, v cenících a pod. neuváděl dodatek »J. S.«, obchodoval v místnostech R-ckého družstva, používal jeho adresáře a jako sídlo a adresu nové firmy uváděl sídlo, adresu a číslo telefonu R-ckého družstva. O založení nové firmy a o této činnosti obžalovaného vědělo a jednalo R-cké družstvo již v měsících srpnu a září 1928. Dne 5. prosince byl obžalovaný ze služeb družstva propuštěn. Dne 12. prosince podalo družstvo návrh na trestní stíhání obžalovaného pro nekalou soutěž; v návrhu bylo uvedeno, že se obžalovaný i nadále (t. j. i po svém propuštění) dopouští trestných činů podle §§ 29, 31 zákona proti nekalé soutěži. Návrh byl signován označením »R-cké družstvo v P.« bez dalších podpisů; plná moc pro advokáta, připojená k návrhu, byla opatřena dvěma podpisy, jichž vztah k žalujícímu družstvu nebyl nijak určen.

Rozsudky obou nižších soudů uznaly obžalovaného vinným přečinem zneužívání podnikových značek a zevních označení R-ckého družstva podle § 29, odst. 1 a 2 zákona proti nekalé soutěži. Poněvadž se

obžalovaný hájil, že firma »R-cká svojpomoc« byla založena ve prospěch žalujícího družstva, že pracovala sice na vlastní účet a pod vlastním jménem, avšak na zisk a ztrátu žalujícího družstva, a to proto, aby mohly býti dokončeny započaté obchody a aby mohlo býti pokračováno v obchodech, jichž provádění bylo R-ckému družstvu zakázáno, že tento poměr trval jen do 5. prosince 1928 a že poté až do konce onoho roku obžalovaný pracoval toliko na likvidaci obchodů uzavřených »R-ckou svojpomocou« pro žalující družstvo a že už neužíval závadných označení, zrušil nejvyšší soud podle § 35, odst. 1 por. nov. rozsudkem čís. Zm IV 145/31 v odsuzující části rozsudky obou nižších soudů za účelem doplnění skutkových zjištění ve směru obhajoby obžalovaného, aby bylo umožněno přezkoumání, zda šlo mezi žalujícím družstvem a obžalovaným v době do 5. prosince 1928 o obchodnické soutěžení ve smyslu zákona proti nekalé soutěži; dále mělo býti zjištěno, zda osoby podepsané na plné moci připojené ke stíhacímu návrhu, byly oprávněny zastupovati družstvo před soudem. V novém řízení bylo co do této okolnosti učiněno zjištění kladné a rovněž bylo zjištěno, že obchody »R-cké svojpomoci« šly skutečně na zisk a ztrátu žalující strany. Soud první stolice zprostil obžalovaného obžaloby pro nekalou soutěž, spáchanou v době od konce září 1928 do 5. prosince onoho roku; odvolací soud tuto část rozsudku potvrdil, uznal však obžalovaného vinným přečinem podle 1. odst. § 29 zákona proti nek. sout., spáchaným v době od 6. prosince 1928 do konce toho roku.

Nejvyšší soud zmateční stížnost hlavního soukromého žalobce částečně odmítl, částečně však zamítl; na základě § 35, odst. 1 por. nov. zrušil z moci úřední rozsudek vrchního soudu v odsuzující části, vztahující se na činnost obžalovaného v době od 6. prosince 1928 do konce téhož měsíce, nařídil v tomto rozsahu nové řízení a pověřil jím vrchní soud; zmateční stížnost obžalovaného a jeho obhájců poukázal na toto rozhodnutí.

Z d ů v o d ů:

I. Před vyřízením právních námitek zmateční stížnosti hlavního soukromého žalobce třeba poukázati na to, že pro právní posouzení činnosti obžalovaného byla dána již směrnice v rozhodnutí nejvyššího soudu z 19. května 1931, č. Zm IV 145/31-5. Pokud jde o dobu do dne 5. prosince 1928, byla nařízena určitá zjištění, na základě nichž by bylo lze přezkoumati, zda šlo až do oné doby mezi obžalovaným a žalujícím družstvem o obchodnické soutěžení. Jako základ pro řešení této otázky pak bylo vyznačeno především zjištění, zda firma »R-cká svojpomoc« obchodovala do 5. prosince 1928 na zisk a ztrátu »R-ckého družstva. Vrchní soud z kladného zjištění této skutečnosti učinil závěr, že při obchodování na zisk a ztrátu družstva bylo vyloučeno ohrožování zájmu podniku hlavního soukromého žalobce, záležející v tom, že mohl býti činem obžalovaného poškozen; při tom vytýčil ohrožení zájmu podniku hlavního soukromého žalobce jako náležitost přečinu podle § 29

zák. proti nekalé soutěži; tomuto závěru však předdeslal v předchozím odstavci svých důvodů, že shledává toto ohrožování zájmu podniku v tom, že může býti přivoděna v cit. § uvedená záměna a tím dána možnost poškodit toho, jehož podnikové značky byly používány a při tom získat i prospěch pro neoprávněného používatele. Vrchní soud naznačil těmito vývody zřejmě v intenci cit. rozhodnutí nejvyššího soudu, že neshledává předpokladů, aby se uznalo na obchodnické soutěžení v případě, kde obchody jedné strany jdou na zisk a ztrátu druhé strany. Ve vývodech vrchního soudu nelze tedy shledávati stanovení náležitosti přečinu podle § 29 zák. proti nekalé soutěži v tom smyslu, jak má za to zmateční stížnost soukromého žalobce, jako by se v rozsudku vyžadoval pachatelův úmysl na vlastní obohacení aneb na poškození druhé strany; jen z objektivní stránky se tu posuzuje význam skutečnosti, že jedna strana pracuje na zisk a ztrátu druhé strany, v tom směru, zda z toho může vzejíti poškození jedné strany a tomu pravidelně odpovídající prospěch druhé strany, jak to tkví v celé podstatě soutěžení. Způsobilstvo poškodit soutěžitele je v základním ustanovení § 1 zák. proti nekalé soutěži vytčena přímo v zákoně jako náležitost jednání proti dobrým mravům soutěže vůbec. Z možnosti poškození soukromého žalobce tedy právem vrchní soud vycházel; poněvadž pak jako způsob poškození v § 29 zák. uvedený vytkl výslovně právě možnost záměny, je zřejmo, že správně zkoumal vlastně jen otázku nejvyšším soudem ve výše cit. rozhodnutí vytčenou, bylo-li možné obchodnické soutěžení, když je zjištěno, že firma »R-cká svojpomoc« obchodovala do 5. prosince 1928 na zisk a ztrátu »R-ckého družstva«. Nesprávný výklad zákona v naznačených směrech mu tudíž vytýká zmateční stížnost pod důvodem zmatečnosti podle § 385, č. 1 a) tr. ř. neprávem.

Při tom ještě sluší podotknouti, že vrchní soud při tom, když aplikoval na konkrétní případ náležitosti skutkové podstaty podle § 29 zák., nezkoumal nijak, zda obžalovaný z používání firmy získával pro sebe i prospěch; i kdyby se tedy mělo za to, že vrchní soud považoval i získání prospěchu pro soutěžitele za náležitost skutkové podstaty přečinu podle § 29 zák. — ač podle hořejšího výkladu nesluší onomu místu rozsudku takto rozuměti — neodvodil z tohoto předpokládaného právního výkladu pro souzený případ žádných důsledků soukromému žalobci nepříznivých, neboť se nijak dále nezabýval otázkou prospěchu obžalovaného, takže předpokládaný právní názor vrchního soudu nebyl by stěžovateli nikterak na újmu.

S hlediska základního předpokladu přečinu podle § 29 zák. proti nekalé soutěži, aby šlo vůbec o soutěžení mezi dvěma podniky, byla pak v tomto případě pro dobu, ve které R-cká svojpomoc obchodovala podle zjištění na zisk a ztrátu R-ckého družstva, skutková podstata přečinu podle § 29 zák. proti nekalé soutěži vyloučena právem, neboť nelze tvrditi, že tu šlo o soutěžící podniky, ježto nebylo předpokladu pro soutěžení, t. j. pro usilování aspoň dvou podniků stejného druhu o získání zákaznictva, o odbyť zboží a pod.; vždyť zákaznictvo R-cké

svojpomoci v té době bylo ve skutečnosti zákaznictvem R-ckého družstva a i odbyt zboží se děl v té době v zájmu nebo ke škodě družstva. Jaká byla z tohoto poměru mezi oběma podniky konečná bilance, zda aktivní nebo pasivní, tu nerozhoduje, neboť pro případné ručení za škodu v tomto poměru jedné nebo druhé straně vzešlou třeba užiti jiných pravidel, nežli předpisů o nekalé soutěži. Rozhodné je též jen, jak byl tento vzájemný poměr obou firem nakonec skutečně upraven, a je bez významu, jak napřed a v průběhu jednání strany naň nahlížely, zda obžalovaný považoval firmu R-cká svojpomoc v té době za svůj majetek, souhlasil-li on i R-cké družstvo od počátku s tímto způsobem obchodování a pod.; pokud bylo v rozhodnutí nejvyššího soudu č. Zm IV 145/31-5 nařízeno zjišťování i okolností k tomu se vztahujících, mělo i to zřejmě za účel jen dokonalé osvětlení otázky, šly-li obchody R-cké svojpomoci podle konečné úpravy vzájemného poměru na zisk a ztrátu R-ckého družstva. Poněvadž pak tato skutečnost je pro dobu do 5. prosince 1928 bezvadně zjištěna, byla vrchním soudem správně ve smyslu cit. rozhodnutí nejvyššího soudu řešena i právní otázka, že nešlo v této době o nekalou soutěž podle § 29 zák.

II. Odsuzující část odvolacího rozsudku za dobu činnosti obžalovaného od 6. prosince do 31. prosince 1928 je napadena zmatečnými stížnostmi obžalovaného a jeho dvou zvolených obhájců, které mají v podstatě stejný obsah.

Se zřetelem k opatření, které činí nejvyšší soud o této části odvolacího rozsudku nařízením, aby se věc znovu projednala, je třeba se na prvním místě obíratí výtkami zmatečných stížností, uplatněnými s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 385, č. 1 c), případně i s hlediska § 384, č. 11 tr. ř., jako by nebylo v souzeném případě základu pro řízení, totiž zákonné obžaloby, případně platného a včasného soukromého návrhu. Nejvyšší soud je neshledal opodstatněnými.

Pokud jde především o tvrzené nedostatky trestního návrhu, jako by nebyl podán na základě řádného usnesení správního výboru soukromého žalobce, přihlížel nejvyšší soud jen k tomu, co v této příčině bylo nařízeno zjistiti již v předešlém jeho rozhodnutí z 19. května 1931, č. j. Zm IV 145/31-5, zda totiž osoby, které podepsaly plnou moc k trestnímu návrhu, byly oprávněny v kritické době zastupovati družstvo před soudem. Tato skutečnost byla v novém řízení zjištěními nižších soudů na základě výtahu z firemního rejstříku a stanov družstva potvrzena a poněvadž je i zjištěno, že místopředseda družstva J. D. a člen správy J. B. podepsali plnou moc ve vědomí, že ji podepisují za účelem podání trestního oznámení proti J. S. pro nekalou soutěž, stačí tyto okolnosti nejvyššímu soudu v tomto případě k závěru, že je podmínka řádného stíhacího návrhu splněna. Proto nevyvrací blíže námitky stěžovatelů, pokud v nich potírají platnost tohoto úkonu dvou členů správního výboru s hlediska tvrzených formálních nedostatků při usnesení o podání trestního návrhu ve správním výboru družstva.

Lichá je též další námitka, že stíhací návrh nebyl učiněn včas v preklusivní lhůtě podle § 34 zák. proti nekalé soutěži. Stačí v tomto směru

uvést, že i tehdy, když se bere zřetel na činnost obžalovaného do 5. prosince 1928 a na to, že již v srpnu a v září 1928 se v družstvu jednalo o oprávněnosti firmy soukromého žalobce, jde i po dni 5. prosince 1928 o činnost pokračující; proto nepřestala běžeti zákonná lhůta k podání návrhu pro činnost v době od 6. prosince do 31. prosince 1928 již za 6 neděl po té době, kdy se soukromý žalobce o tvrzené dřívější činnosti obžalovaného dověděl, takže návrh dne 12. prosince 1928 podaný byl pro dobu, o níž tu jde, včasný.

Tím, že soukromý žalobce v oznámení z 12. prosince 1928 poukázal i na to, že se obžalovaný i nadále dopouští trestných činů normovaných v §§ 29, 31 zák. č. 111/1927 Sb. z. a n., zabezpečil si, že se trestní řízení již od počátku má považovati za zavedené podle návrhu a za dále řádně vedené i pro tu činnost, již obžalovaný podnikl v době zavedeného trestního řízení a jež pak byla v obžalobě blíže určena do dne 31. prosince 1928. Obžalovací spis nebyl novým návrhem ani rozšířením dřívějšího návrhu, ale jen pokračovacím aktem v trestním řízení, které bylo řádně již zahájeno.

Bez důvodná je též výtká obhajoby, že t. zv. »pokonávkou« uhaslo právo soukromého žalobce na stíhání obžalovaného pro trestný čin, o nějž jde. Soukromý žalobce tím, že podle dohodnutí s obžalovaným vzal zpět zmateční stížnost podanou proti dřívějšímu rozsudku odvolacího soudu v osvobozující části, neodvolal tím tu část obžaloby, na základě které byl obžalovaný tehdy odsouzen; jen tato část však je předmětem dalšího řízení. Mohl v něm tudíž soukromý žalobce pokračovati.

Význam t. zv. »pokonávky«, která byla podmíněnou dohodou, správně posoudil vrchní soud. Účinky nenastaly již uzavřením této dohody, ale byly by nastaly teprve po splnění odkládací podmínky v ní stanovené, která se však nesplnila. Nebyl proto soukromý žalobce v novém řízení po rozhodnutí nejvyššího soudu povinen vzít obžalobu zpět, ani nemohl soud z úřední moci viděti v pokonávce platné zpět vzetí obžaloby, pro které by byl nemohl nařízené nové projednání věci provést. Není tu tedy žádný z uplatněných důvodů, který by vylučoval, aby se v trestním řízení proti obžalovanému podle platné a dosud účinné trestní obžaloby soukromého žalobce za dobu od 6. do 31. prosince 1928 dále pokračovalo.

Čís. 5748.

Služební úkon finanční stráže (§ 6 vládního nařízení č. 202/1930 Sb. z. a n.) je chráněn podle § 81 tr. zák. i tenkrát, byl-li za nebezpečí v prodlení proveden v mezích § 82 nařízení ministerstva financí č. 45 Věstníku ministerstva financí z roku 1907 beze služebního příkazu.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1936, Zm I 975/36.)